TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Đẩy nhanh triển khai truy xuất nguồn gốc thủy sản điện tử để siết quản lý khai thác

06:37 06/04/2026

Việc áp dụng hệ thống truy xuất nguồn gốc thủy sản khai thác điện tử (eCDT) đang được đẩy mạnh nhằm tăng cường minh bạch, kiểm soát hoạt động khai thác và đáp ứng yêu cầu chống khai thác hải sản bất hợp pháp (IUU). Tuy nhiên, sau thời gian đầu triển khai, kết quả thực hiện vẫn còn hạn chế, đòi hỏi các địa phương ven biển phải có giải pháp quyết liệt hơn.

Các tỉnh ven biển cần hướng dẫn để ngư dân nắm rõ và thực hiện đầy đủ quy định về khai báo ra, vào cảng, qua trạm kiểm soát biên phòng và truy xuất nguồn gốc thủy sản trên hệ thống eCDT.

Theo Bộ Nông nghiệp và Môi trường, hệ thống eCDT đã chính thức được áp dụng từ ngày 1/3/2026 để quản lý tàu cá ra, vào cảng và cấp giấy biên nhận sản phẩm thủy sản bốc dỡ. Đây là một nội dung quan trọng trong Thông tư 81/2025/TT-BNNMT, quy định về nhật ký khai thác, kiểm soát tàu cá và xác nhận nguồn gốc thủy sản.

> Đến ngày 25/3/2026, cả nước có 52.872 tàu cá từ 6 m trở lên tham gia hệ thống truy xuất nguồn gốc thủy sản điện tử (eCDT)

Tuy nhiên, sau một tháng triển khai, tỷ lệ tàu cá thực hiện khai báo trên hệ thống còn thấp. Cả nước mới có gần 20.000 tàu trong tổng số hơn 80.000 tàu thuộc diện bắt buộc thực hiện, tương đương khoảng 24,65%. Điều này cho thấy, việc chuyển đổi sang quản lý điện tử vẫn gặp nhiều trở ngại trong thực tế.

Nguyên nhân được xác định chủ yếu đến từ công tác tuyên truyền chưa sâu rộng, khiến nhiều ngư dân chưa nắm rõ quy định. Bên cạnh đó, việc kiểm tra, giám sát và xử lý vi phạm tại một số địa phương chưa nghiêm, trong khi hạ tầng cảng cá chưa được đầu tư đồng bộ, gây khó khăn cho việc vận hành hệ thống.

Trước thực trạng này, Bộ Nông nghiệp và Môi trường đề nghị UBND các tỉnh, thành phố ven biển tăng cường chỉ đạo, triển khai đồng bộ các giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả thực hiện. Trọng tâm trước mắt là đẩy mạnh tuyên truyền, tập huấn để ngư dân hiểu rõ quy trình khai báo, cũng như nghĩa vụ thực hiện truy xuất nguồn gốc thủy sản qua hệ thống eCDT.

Song song với đó, các địa phương cần bố trí đầy đủ nguồn lực, từ nhân lực đến trang thiết bị, để vận hành hệ thống ổn định. Công tác tuần tra, kiểm soát tại cảng cá cũng phải được tăng cường, nhằm phát hiện và xử lý nghiêm các trường hợp tàu cá không thực hiện khai báo hoặc bốc dỡ sản phẩm sai quy định.

Một yêu cầu quan trọng khác là rà soát và triển khai quy hoạch hệ thống cảng cá, khu neo đậu tránh trú bão theo Quyết định 582/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ. Việc nâng cấp hạ tầng cảng cá không chỉ phục vụ sản xuất, mà còn là điều kiện cần để triển khai hiệu quả hệ thống truy xuất nguồn gốc điện tử.

Ngoài ra, các địa phương cần ưu tiên đầu tư nâng cấp các cảng cá đạt tiêu chuẩn theo quy định mới, làm cơ sở công bố mở mới hoặc khôi phục hoạt động các cảng cá đã được quy hoạch. Điều này sẽ giúp tạo thuận lợi cho tàu cá khi xuất, nhập bến và thực hiện đầy đủ các thủ tục kiểm soát sản lượng.

Theo lãnh đạo Bộ, việc triển khai eCDT không chỉ nhằm nâng cao hiệu lực quản lý trong nước, mà còn phục vụ mục tiêu lớn hơn là đáp ứng yêu cầu của thị trường quốc tế. Đặc biệt, đây là một trong những giải pháp quan trọng để Việt Nam sớm tháo gỡ cảnh báo “thẻ vàng” của Ủy ban châu Âu đối với thủy sản khai thác.

Trong bối cảnh hội nhập sâu rộng, truy xuất nguồn gốc đã trở thành yêu cầu bắt buộc đối với nhiều thị trường xuất khẩu. Do đó, việc đẩy nhanh áp dụng hệ thống eCDT sẽ góp phần nâng cao tính minh bạch, bảo đảm tính hợp pháp của

sản phẩm thủy sản và tăng khả năng cạnh tranh của ngành.

Để đạt được mục tiêu này, Bộ Nông nghiệp và Môi trường đề nghị các địa phương triển khai quyết liệt, đồng thời thực hiện báo cáo định kỳ kết quả trước ngày 25 hằng tháng. Khi hệ thống được vận hành đồng bộ và hiệu quả, đây sẽ là nền tảng quan trọng giúp ngành thủy sản phát triển bền vững và hội nhập sâu hơn vào chuỗi giá trị toàn cầu.

Nam Sơn